

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АУДИТ**

Затверджено:

Протокол засідання кафедри
фінансів, обліку і оподаткування
№ 7 від 24 лютого 2025 р.

Завідувач кафедри ФОО

 С.М. Шуляренко

Викладач	ШПИРКО Ольга Миколаївна Кандидат економічних наук, доцент
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	Шпирко Ольга Миколаївна
E-mail	olja53@ukr.net
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра Фінансів, обліку і оподаткування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602
Консультації	Кожен понеділок та середу з 14 до 16 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602 або за ZOOM посилання
Офіційна назва освітньої програми	Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань, спеціальність	07 «Управління та адміністрування» 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Курс / Семестр викладання	7/4
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS / 120 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 24 годин / 8 годин Практичні заняття – 20 години / 6 годин
Форма контролю	Залік
Локація та матеріально-технічне	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.

забезпечення	
Мова викладання	Українська
Мета вивчення дисципліни	надання базових теоретичних знань та набуття практичних навичок проведення аудиту, виконання інших видів аудиторських послуг.
Загальні компетентності	ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК10. Здатність працювати у команді.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
Програмні результати навчання	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію. ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ЧИМ ЦІКАВИЙ КУРС:

Після вивчення даної дисципліни студенти оволодіють основними теоретичними знаннями та практичними навичками з організації і проведенні аудиторських перевірок на стадії підготовки, планування, проведення аудиторських процедур та одержання аудиторських доказів, формулювання висновків і складання аудиторських звітів, а також на виконання інших видів аудиторських послуг.

Сучасний фахівець в сфері фінансів, що володіє методиками аудиту, має можливість оцінити

стан системи внутрішнього контролю, визначити проблемні ділянки, виконати найскладніші завдання з управління організацією, у тому числі мислити критично, розширювати свої функції та можливості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі будуть вміти:

- визначати аудиторський ризик та оцінювати систему внутрішнього контролю підприємства,
- застосовувати методи аудиту фінансової звітності,
- формувати загальну стратегію та план аудиту,
- складати робочі та підсумкові документи аудитора,
- аналізувати одержану під час аудиторської перевірки інформацію,
- формулювати висновки та пропозиції.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовий модуль 1

Тема 1. Сутність і предмет аудиту, його види

Суть, значення та завдання аудиту в ринкових умовах. Історія виникнення та розвитку аудиту в світі. Місце аудиту в системі фінансово-господарського контролю. Становлення аудиту в Україні. Об'єкти та суб'єкти аудиту. Предмет і методи аудиту. Види аудиту, його процес, стадії і перспективи. Характерні риси аудиту, завдань з надання впевненості та супутніх послуг. Підтверджуючий аудит. Процедурний аудит. Системно-орієнтований аудит. Аудит зон ризику. Види аудиту. Зовнішній та внутрішній аудит. Екологічний аудит. Інші види аудиту. Зарубіжний досвід розвитку інституту електронних перевірок. Перспективи впровадження електронного аудиту в Україні. Постулати аудиту.

Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення

Нормативно-правове регулювання аудиторської діяльності в Україні. Аудиторська палата України та Спілка аудиторів України: їх функції та повноваження. Міжнародні стандарти аудиту. Професійна етика аудиторів. Управління аудиторською діяльністю в світі та Україні. Інформаційне забезпечення аудиту. Організація аудиторської діяльності в Україні, створення аудиторських фірм та їх класифікація. Реєстр аудиторських фірм та аудиторів. Визначення кваліфікаційної придатності аудиторів та підвищення їх кваліфікації, організація праці персоналу аудиторських фірм. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, особливості їх розробки, введення в дію, побудови та застосування на національному рівні. Міжнародна концептуальна основа завдань з надання впевненості. Внутрішньофірмові нормативи аудиту. Професійна етика аудитора. Сутність і зміст інформаційного забезпечення аудиторської діяльності. Організація інформаційного забезпечення: формування вхідної та вихідної інформації. Організація технічного забезпечення аудиту.

Тема 3. Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти і суб'єкти, методичні прийоми

Види внутрішнього контролю, їх місце, роль та особливості побудови суб'єктами господарювання з різними організаційно-правовими формами. Аудит (аудиторські послуги) в системі внутрішнього контролю. Поняття та складові системи внутрішнього контролю. Розуміння суб'єкта господарювання. Середовище контролю. Процес оцінки ризиків суб'єкта господарювання. Інформаційна система підприємства та повідомлення інформації. Заходи контролю. Моніторинг заходів контролю. Оцінка аудитором ефективності системи внутрішнього контролю підприємства та її документування. Сутність та об'єкти внутрішнього аудиту. Особливості внутрішнього аудиту. Мета та завдання внутрішнього аудиту. Організаційні засади внутрішнього аудиту.

Тема 4. Аудиторські докази та робочі документи аудитора

Поняття аудиторських доказів та основні вимоги до них. Достатність та прийнятність аудиторських доказів. Достовірність аудиторських доказів. Види аудиторських доказів. Джерела та процедури отримання аудиторських доказів. Рівні надійності аудиторських доказів. Поняття аудиторської документації (робочих документів аудитора). Мета складання аудиторської документації (робочих документів). Вимоги до аудиторської документації та її види. Склад та структура аудиторської документації. Обов'язкові реквізити аудиторської документації. Класифікація аудиторської документації. Оформлення аудиторської документації, формування остаточного аудиторського файлу (аудиторського дос'є). Конфіденційність аудиторської документації. Права на аудиторську документацію, порядок її зберігання та використання. Використання роботи іншого аудитора та експерта. Етапи (стадії) проведення аудиту. Організація процесу планування аудиту. Документальне оформлення процесу планування. Загальна стратегія аудиту. План проведення аудиту. Перелік аудиторських процедур в складі плану проведення аудиту.

Тема 5. Аудиторський ризик та оцінювання системи внутрішнього контролю

Сутність аудиторського ризику та його складові. Ризик бізнесу, ризик суттєвого викривлення фінансово-економічної інформації та їх взаємозв'язок. Чинники, що впливають на розмір аудиторського ризику. Складові аудиторського ризику. Поняття невід'ємного властивого ризику. Поняття ризику контролю. Поняття ризику невиявлення помилок. Методика визначення величини аудиторського ризику. Методика регулювання загального аудиторського ризику аудитором. Суттєвість в аудиті. Взаємозв'язок між суттєвістю та аудиторським ризиком.

Методика визначення рівня суттєвості. Поняття помилок і шахрайства та шляхи їх виявлення. Ознаки шахрайства. Виявлення помилок та випадків шахрайства. Дії аудитора при виявленні помилок і шахрайства. Вплив помилок та шахрайства на достовірність фінансово-економічної інформації та результати роботи аудитора. Відповідальність аудитора за розгляд шахрайства під час аудиту. Врахування законів і нормативних актів в процесі надання аудиторських послуг. Інформування управлінського персоналу, правоохоронних та регуляторних органів про виявлені факти шахрайства та невідповідності підготовки та подання фінансово-економічної інформації законодавчим і нормативним вимогам.

Змістовий модуль 2

Тема 6. Аудит пасивів

Мета, предмет і об'єкти аудиту власного капіталу. Нормативно-правове забезпечення аудиту власного капіталу. План і програма аудиту власного капіталу. Методика аудиту власного капіталу. Аудит прибутку/збитку. Типові та можливі порушення обліку власного капіталу. Аудит довгострокових і поточних зобов'язань. Мета, предмет і об'єкти аудиту зобов'язань. Нормативно-правове забезпечення аудиту зобов'язань. Джерела аудиторських, доказів перевірки зобов'язань. План і програма аудиту зобов'язань. Методика аудиту зобов'язань типові та можливі порушення обліку зобов'язань. Аудит елементів звіту про фінансові результати.

Тема 7. Аудит активів

Мета, предмет і об'єкти аудиту необоротних активів. Нормативно-правове забезпечення аудиту необоротних активів. Джерела аудиторських доказів перевірки необоротних активів. Методика аудиту необоротних активів. Типові та можливі порушення обліку необоротних активів. Мета, предмет і об'єкти аудиту запасів. Нормативно-правове забезпечення аудиту запасів. Джерела аудиторських доказів перевірки запасів. Методика аудиту запасів. Типові та можливі порушення обліку запасів. Мета, предмет і об'єкти аудиту дебіторської заборгованості. Нормативно-правове

забезпечення аудиту дебіторської заборгованості. Джерела аудиторських доказів перевірки дебіторської заборгованості. Методика аудиту дебіторської заборгованості. Типові та можливі порушення обліку дебіторської заборгованості. Мета, предмет і об'єкти аудиту грошових коштів. Нормативно-правове забезпечення аудиту грошових коштів. Джерела аудиторських доказів перевірки грошових коштів. Методика аудиту грошових коштів. Типові та можливі порушення обліку грошових коштів.

Тема 8. Види аудиторських послуг

Сутність аудиторських послуг та їхні види. Класифікація аудиторських послуг та їхніх об'єктів. Види послуг, що сумісні та несумісні з обов'язковим аудитом суб'єкта господарювання. Аудит нефінансових звітів. Оформлення договору про надання аудиторських послуг.

Тема 9. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи

Поняття підсумкових документів аудитора. Види підсумкових документів та їх призначення. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи. Види аудиторських звітів. Стандартна та модифікована форма аудиторського звіту. Думка без застережень, думка з застереженням, негативна думка, відмова від надання думки: умови їх відображення у звіті аудитора та зміст. Інша інформація в документах, які вміщують перевірену фінансову звітність, та її вплив на зміст аудиторського звіту.

Індивідуальні завдання

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності вони залучаються до виконання додаткових видів робіт в певних проєктах, ця діяльність враховується при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Аудит» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Індивідуальні види робіт можуть бути змінені та доповнені за ініціативою викладача або здобувача освіти (за погодженням із викладачем).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Методи поточного контролю: - усний контроль (в ході опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.); - письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі, реферат, есе, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.);

- комбінований контроль; - тестовий контроль та ін

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 2 бали. Максимальна сума становить 16 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 12 балів).

Максимальна сума становить 12 балів за кожне заняття, 84 бали - максимальна сума.

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді

доповіді та/або презентації оцінюються у 10 балів.

Підсумковий контроль - Залік

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Якщо протягом семестру здобувачем за поточним контролем набрано більше 100 балів, то вони порівнюються до 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ.](#)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки

1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
------	--	---	---

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Слайдові презентації (у програмі PowerPoint).
3. Матеріали в Google Classroom.
4. Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

Список рекомендованої літератури

Базова:

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 №2258-VII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
2. Кодекс етики професійних бухгалтерів 2018
URL:www.mof.gov.ua/storage/files/kodex_et.pdf
3. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-audit>
4. Аудит: Навч. посіб. Вид. 4-те, перероб. і допов. Київ: Алерта, 2020. 852 с.
5. Аудит: Навч. Посібник. Дерев'янка С.І та ін.. Київ: Центр навч.літератури. 2022.385 с.
6. Аудит: підруч. [в 2 ч.] / Брадул О. М. [та ін.]; за ред. д-ра екон. наук Грушко В. І. 4-те вид., допов. і перероб. Київ: Ліра-К, 2020. 323 с.
7. Шульга С.В. Розвиток теорії та методології аудиту в Україні в контексті процесів євроінтеграції: монографія. Київ: Видавець Позднишев, 2019. 440 с.
8. Аудит в умовах сталого розвитку: сучасні виклики та перспективи: колект. монографія / за загальною редакцією проф. О. А. Петрик / О.А., Петрик, Н.В. Гойло, І.І. Матієнко-Зубенко, І.О. Мариніч, Ю.Б. Слободяник та ін. К.: КНЕУ, 2021. 231 с.
9. Аудит: курс лекцій / уклад. М. В. Дубініна, А. Г. Костирко. Миколаїв: МНАУ, 2023. 124 с.
10. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А., Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. І перероб. К.: Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.
11. Немченко В.В. Аудит в Україні: підручник. Київ : ЦНЛ, 2020. 536 с. М.Ф. Огійчук, І.І. Рагуліна, І.Т. Новіков Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. І допов. Київ: Алерта, 2020. 852с.
12. Рязанова Н. О. Аудит: навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 234 с.

Допоміжна

1. Савченко Т.Г., Мірошніченко О.В. Розвиток інтегральної звітності банків України відповідно до європейських стандартів. Сучасні тенденції розвитку обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (31 травня 2019 р.). Харків: ХНАДУ, 2019. С. 46-49.

2. Шульга С.В., Новіченко Л.С., Щирська О.В. Проблемні питання, тенденції та напрями розвитку професійної етики аудитора. Міжнародний економічний журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2019. №5 (25). С. 76-84.

3. Семенова С.М., Шпирко О.М., Зябченкова Г.В. Ринок аудиторських послуг ФРН. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2023. № 1 (126). С. 108-126.
URL: [https://doi.org/10.31617/3.2023\(126\)06](https://doi.org/10.31617/3.2023(126)06)

4. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> Бібліотека ім. В.Г. Короленко.
URL: <http://korolenko.kharkov.com/>.

5. Аудиторська палата України: офіційний веб- сайт. URL: <http://www.apu.com.ua>

6. Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю: офіційний веб-сайт. URL: <https://www.apob.org.ua/>

7. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>

8. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)

[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «[Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#)».